

Festetics György Program, a magyar vitorlázás fejlesztésért

1 A Festetics György Program célja és műfaja

A Festetics György¹ Program (a továbbiakban: Festetics Program) létrehívásával szándékunk szerint elő tudjuk segíteni, hogy a magyar vitorlázás évszázados hagyományait követve (1797. év: a Phoenix vízrebocsátása) mind a versenysport, mind a szabadidősport területén egészségesen fejlődjön tovább. Legyenek a vitorlázás társadalmi elismertségét segítő nemzetközi eredmények, ugyanakkor az a kedvező jelenség megmaradjon, hogy az elmúlt húsz évben nagyságrenddel nőtt a vitorlázással rendszeresen vagy alkalmászerűen kapcsolatba kerülők száma, azaz a vitorlázás egyre népszerűbb Magyarországon.

A legtöbb fejlesztési program nyitóképlete, hogy szinte az adott szakterület minden elemében nehézségek, felszámolandó jelenségek vannak. Ehhez képest a Festetics Program nem kritikait vitairat, hanem mintegy ihletet nyerve a névadó bátor és szerteágazó életművének eredményeiből - talán előzmény nélkül - rendszerbe foglalva, és a teljesség igényével kívánja számba venni a magyar vitorlázás fejlesztési lehetőségeit, melyeknek feltárása, elérése, a végrehajtás szervezése, az érdekütközések feloldása természetesen nem kizárólagosan, de elsősorban felelősséggel a Magyar Vitorlás Szövetség feladata.

Nem célja a Festetics Programnak, hogy hosszasan értekezzen arról, hogy milyen ritkamód harmóniában működni tanítja a vitorlázás az embert az öt elemmel: saját magával, a csapattárral, az ellenféllel, a természettel és a technikával. Célja viszont, hogy számba vegyen rendre mindent, ami használható hagyományból, szervezetből, infrastruktúrából, vállalkozásból, szándékból.

A Festetics Program műfaja program, azaz szándékunk szerint nem egyszeri aktus, statikus leírás, hanem időről-időre – elképzelésünk szerint két évente - megújuló és ezáltal számvetést,

¹ Festetics György ([Ság, 1755. január 1.](#) – [Keszthely, 1819. április 2.](#)), a Georgikon alapítója, a Phoenix tulajdonosa

javítást lehetővé tevő tervezési keret, amely első ízben 2012 tavaszán, mint a 83 éves Magyar Vitorlás Szövetség stratégiai dokumentuma (vö Alapszabály 15. § 2. pontja), kerülhetne megvitatásra, adott esetben elfogadásra. A Festetics Program átvéve más stratégiák szerkezetét beavatkozási területenként veszi számba a fejlesztési lehetőségeket, és ezek tárgyalása során szól az esetleges kockázatokról, felmerülhető ellentétekről.

Elvárás a programmal szemben, hogy egyértelmű és valóban érthető igazodási pontként szolgáljon nemcsak a vitorlázók, a szakmai vezetők, hanem a létező és az elérendő támogatók, szakmai partnerek, a vitorlászás iránt bármilyen okból érdeklődők, és nem elhanyagolható mértékben a fejlesztésekhez szükséges döntések meghozóinak számára. Ennek érdekében a program rövid és olvasható, tárgyias és hiteles kíván lenni, azaz különösen, amikor sok előfeltétel szükséges a cél eléréséhez, bevallottan kiutal további tárgyalásokra, kialakítandó cselekvési tervre, azzal, hogy ez ne lohassza, hanem éppen hogy növelje a tetterőt.

2 Beavatkozási területek

2.1 szervezeti működés

2.1.1 tagság

A Magyar Vitorlás Szövetségnek (a továbbiakban: MVSZ) jelenleg 132 tagszervezete (98,5 % egyesület és 1,5 % sportvállalkozás, gazdasági társaság) és mintegy 4.000 igazolt sportolója, mint közvetett tagja van, amely tagsági adatok szolid, csillapodó növekedést mutatnak.

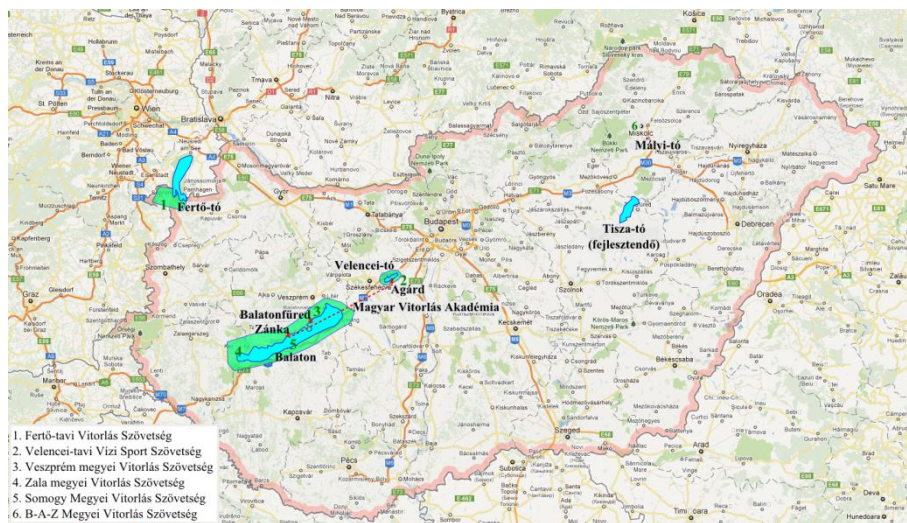
Év	Tagszám	Változás (%)	Sportoló létszám	Változás (%)
1997	72		1605	
2002	91	26	2189	36
2007	110	21	3680	68
2011	132	20	3962	7

Ehhez képest a jelenlegi un. rendes tagsági formát, mint a szervezeti döntéshozatal alapját képező rendszert nem csak az ezzel kapcsolatos viták kockázata okán nem érdemes változtatni, hanem azért sem mert működik és nincs is tényleges alternatívája. Ugyanakkor komoly erőforrás rejlik abban, ha az MVSZ érdemi kapcsolatot tud tartani azokkal a becslések szerint az igazolt sportolói létszámnál egy nagyságrenddel nagyobb számú vitorlázóval, aki nem klubtag, de eltérő rendszerességgel ugyan, de hajózik.

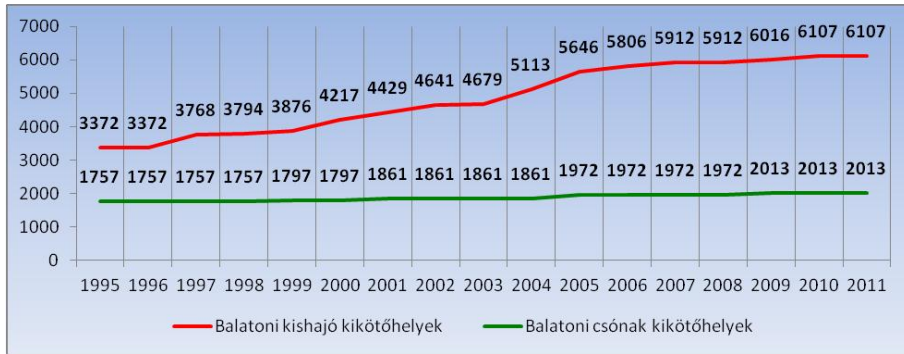
Indokolt bevezetni a külső (egyéni) tagság intézményét, amely nem sérti és sértheti a jelenlegi rendes tagság és az igazolt sportolók jogait és a jogállás rangját. Az MVSZ-nek ugyanakkor egyrészt eleve küldetése mindenkire szólni, aki Magyarországon vagy magyarként bárhol hajózik, másrészt érdeke, hiszen a támogatottsági képessége

ezzel arányosan nő, harmadrészt magának a rendes tagsági, valamint a területi és a hajóosztályi/ szakági szövetségek számára kellő rugalmasságot és tovább fejlődési dinamikát ad a vitorlások beáramlásának ez a természetes módja. Külön vizsgálat tárgya, hogy az un. külső tagság intézménye egyfajta pártoló tagságot (szavazati jog nélkül, szolgáltatások igénybevétele és adatkezelés lehetővé tétele), vagy egy un. MVSZ Klub általi lényegében gyűjtő jelleggel közvetett, rendes tagságot jelent, mind a kettő esetben meg kell, és meg lehet teremteni az összhangot a sporttörvény szövetségi tagsági jogviszonyra vonatkozó előírásaival.

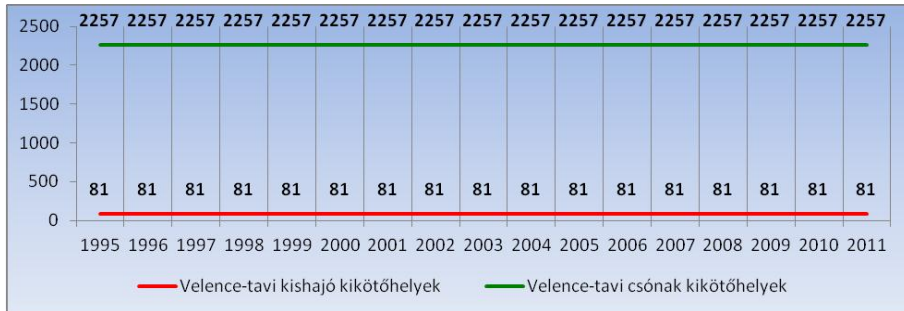
A külső tagság létrejöttének további előnye, hogy a kritikus szám elérése által olyan tagsági szolgáltatások bevezetése válik lehetségessé, amit eddig elsősorban forráshiány miatt nem jöttek létre. Ezt a számos külső tagsági szolgáltatást (árkedvezmények, beléptetés, hírlevél, adatbanki tevékenység: tagsági és szakember információk, szárazprogramok: képzések, fizikai felkészülés, szolgáltatásszervezés) tudja keretbe foglalni a Vitorlás Kártya rendszer bevezetése, amely még 2012 folyamán, feltétlenül illeszkedve a Nemzeti Egységes Kártyarendszerhez és adott esetben a Széchenyi Pihenő Kártya rendszeréhez, az MVSZ szervezésében kiadható érdemi szövetségi költségvetési teher nélkül. Ez az új rendszer további pozitív hatásaként fel tudja feszíteni a jelenleg nem egyenszilárdságú tagnyilvántartási rendszert. A külső tagság járulékosan a Vitorlás Kártya rendszer fenntartásán túlmenően is képes forrást teremteni – kellően türelmes bevezetéssel - az MVSZ céljaihoz, hiszen a kártya megváltási és szolgáltatási díj egyben egyfajta tagdíj is.

Érdeemes áttekinteni a vitorlázás egyik fő infrastruktúráját jelentő kikötők befogadó képességének alakulását:

Balatoni kikötői álláshelyek száma

Velence-tavi kikötői álláshelyek száma

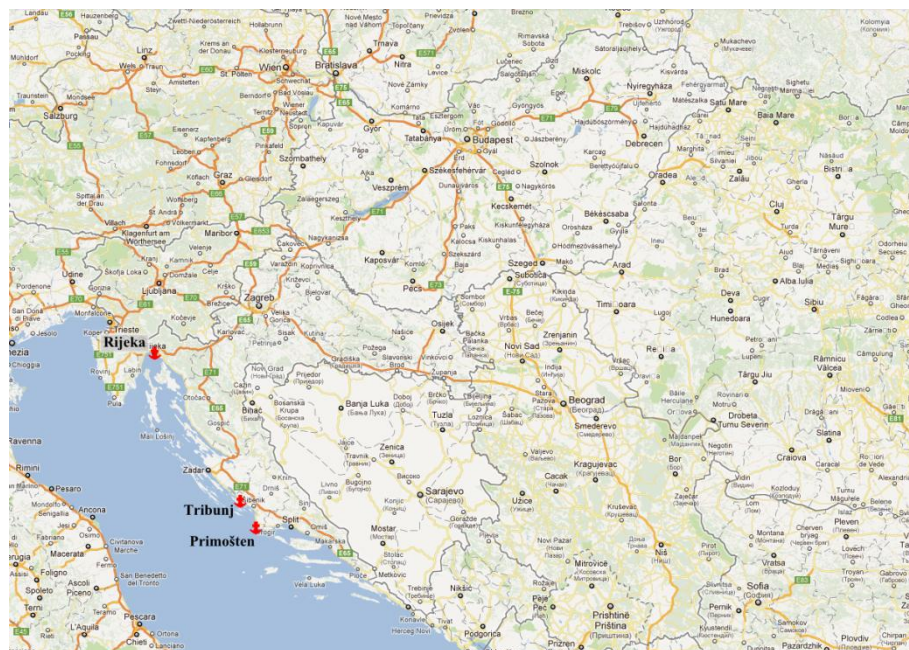

Fertő-tavi kikötői álláshelyek száma

Tisza-tavi kikötői álláshelyek száma

A külső tagsággal elérhető, hogy olyan területen is a kölcsönös előnyök mentén működjenek együtt az MVSZ és az ottani magyar hajósok, szervezeteik, vállalkozásaik, mint az adriai tengerpart vagy a Tisza-tó, ahol adott esetben kialakulhatnak eddig nem létező, saját területi szövetségek is igen rövid időn belül. Az előbbi esetben az MVSZ-nek fokozott körültekintéssel kell eljárnia a hazai turizmus és iparfejlesztés érdekeinek mindenek feletti szem előtt tartása mellett, különös figyelemmel az évekkel ezelőtti sajátos ellenkampányokra is. De ebben az esetben is és erre figyelemmel is egy minden, a vitorlázásban érdekelt magyar szereplő számára előnyös megoldást ki lehet alakítani, és ennek során a magyar és a horvát vitorlásszövetségek együttműködését is érdemes továbbfejleszteni, csakúgy mint kiaknázni a két ország közötti e célra is mozgósítható, adott esetben kormányzati együttműködések.

A horvátországi hivatalos statisztika szerint: 2011-ben a charter vendégszám 319.872, míg az általuk „realizált” vendégéjszakák száma 2. 200.184 volt. Fenti vendégszámból 12.102 magyar vendég volt, akik összesen 69.992 vendégéjszakát töltek el.

A jachtkikötők (marinák) adatai csak 2010-re vonatkozóan, melyek szerint 234 a magyar lajstromba bejegyzett hajót regisztráltak (az összesen 14.431 állandó jelleggel Horvátországban horgonyzó hajóból), ez a szám a 2009-es számhoz képest 90,3%-os indexszám. A 234 hajóból 155 motoros jacht, 77 vitorlás jacht és 2 db egyéb hajó volt. 2010-ben 1.303 db magyar lajstromba vett „tranzithajót” regisztráltak, ami 2009-hez képest 80%-ot tesz ki (a Horvátországban megfordult összesen 206.028 tranzithajóból). Ebből az 1.303 „tranzithajóból” 478 volt a motorosjacht, illetve 805 a vitorlásjacht.

A 2011-es statisztika a horvátországi vendégszámot és vendégéjszakákat, illetve ezen belül is a magyarokra vonatkozó adatokat illetően:

2011-ben Horvátországban 11.200.113 (+7,81%) turistát regisztráltak, ezek közül 9.907.827 (+8,3%) külföldi turistát. A vendégéjszakák száma 65.116.830 (+7,01%) volt, ebből 58.411.864 (+7,27%) volt a külföldi turisták által realizált vendégéjszakák száma.

A küldőországok szerinti ranglista a következő:

1. Németország (1.685.382, 2010-hez képest növekedés +9,59%)
2. Szlovénia (1.174.580, növekedés +11,99%),
3. Olaszország (1.004.172, növekedés +3,95%),
4. Ausztria (939.009, növekedés +11,30%),
5. Csehország (663.563, növekedés +4,71%),
6. Szlovákia (338.717, növekedés +6,74%),
7. **MAGYARORSZÁG (335.082, növekedés +9,00%),**
8. Hollandia (279.567, növekedés +0,65%)

A 2011-es esztendőben Magyarországról +9%-os turistaszám és +8,48%-os vendégszám növekedést regisztráltak, míg decemberben +18,17%-os turistaszám és +3,9%-os vendégéjszaka növekedést jegyeztek fel. A júliusban és augusztusban mért eredményekre alapozott horvát várakozások, melyek szerint a 2011-es évet növekedéssel fogják zárni, már szeptemberben beigazolódta, hiszen **már szeptember végéig „túlszárnyalták” a 2010-es esztendőben regisztrált öszturista, és vendégéjszaka számot.**

A múlt év egészében a magyar turisták száma **335.082** volt (2010-ben 317.464), míg a vendégéjszakák száma **1.865.840** volt, (2010-ben 1.744.048).

Az MVSZ-nek nyitottnak kell lenni arra, hogy a hozzá legközelebb álló sportági szövetségekkel egyre intenzívebb szakmai együttműködés jöjjön létre, így elsősorban a Magyar Szörfszövetséggel. Érdemes vizsgálni annak az előnyeit, hátrányait és lehetőségét, hogy amennyiben érdemi érdeksérelmet nem okoz, akkor az jelentős autonómiával, de az MVSZ keretében vagy közös adminisztráció mellett működne tovább.

Minden nemzetközi szövetségben meglévő tagság (még ha a fenntartása nem is kérdés) értékét az adja, hogy a ráfordításhoz képest egyrészt milyen rendezvény (főleg verseny) szervezési lehetőséget tud az adott tagszövetség elérni, másrészt milyen védettséget, többletszolgáltatást tud ezáltal a saját tagjainak nyújtani, harmadrészt milyen többlet ismeret, kapcsolat, know-how érhető el általa. Az EUROSAF és ISAF tekintetében az MVSZ az adottságaihoz képest kifejezetten jól áll, de tétlenséget szülő elbizakodottságra soha nincs ok. Ami ehhez képest sürgős feladat, hogy már 2012-ben fiatal szakemberek számára ösztöndíj lehetőséget adjon az MVSZ elsősorban a harmadik elvárás beváltása érdekében.

2.1.2 szövetség hatékony szervezet

Az MVSZ – mint minden egyesület - szervezeti működése esetében szinte ellenőrzési listaszerűen érdemes végig menni a hatékonyságot rontó sérülékenységi pontokon.

Először is vizsgálni érdemes, hogy az érdemi tagsági döntési hatáskörök érvényesülnek-e kellő mértékben, ezzel összefüggésben indokolt elvárásként megfogalmazni, hogy a versenynaptár, ami az MVSZ legfontosabb szakmai terméke a hazai és külföldi illesztések időigénye okán indokolt lényegesen korábban kiadni, azaz az előző év szeptember 30-ig, a tagsággal érdemben és meghatározott rendben lefolytatott konzultáció alapján (az ISAF és az EUROSAF irányában lejelentendő versenyek esetében július 30.). Ezen konzultációkon túl is érdemes a közgyűlés melletti, elsősorban szakmai fórum(ok) biztosítása az egyes kérdések tágabb körben való megvitatására: klubelnökök, hajóosztály-szövetségi elnökök, évente egyszeri, jól előkészített informális találkozója lehetne ilyen a szezon kezdetén. A külső tagoknak meghatározott módon lehetőséget kell és lehet biztosítani, hogy kellő ütemben és mélységben javaslatot tehesse és tájékozódjanak a közgyűlési működésről (jelszavas webfelületek által).

A tagsági-közgyűlési kérdéskör része, de már átvezet szervezeti vezetéshez, hogy elvi élel indokolt éppen a már középtávú célok elérése érdekében rögzíteni az alábbi két elvet: egyrészt az elnökség az egész MVSZ és tagság iránt viselt felelősséggel jár el, és így nem lehet a közgyűlési erőviszonyok szerint erre kijelölt, kötött mandátumú delegáltak, ellentmondásos személyhalmaza. Másrészt éppen a Festetics Program által tételezett fejlesztések okán az elnökség javaslatára a közgyűlés az alapvető feladatokat szabja meg, amelyhez tagsági díj meghatározásával biztosítja a teljes pénzügyi fedezetet, az így elvárt alapműködés, szövetségi létezés feltételét. Ehhez a programhoz az elnökség a közgyűlés által elfogadott fejlesztési programnak és eseti intézkedési terveknek megfelelően feladatokat teljesít, projekteket hív életre melyek működési feltételeit egyéb eszközök (állami támogatás, szponzorok, partneri kapcsolatok etc.) bevonásával megteremti.

Másodszor értékelni kell, hogy a szervezet az operatív irányító szervei esetében a hatékonyságot biztosító tényleges és beazonosítható döntési felelősségi és az ezzel összefüggő létszámarányosság elvek érvényesülnek-e. Azaz csak a szükséges minimális létszámú elnökség (legfeljebb) működtetése indokolt, az általános működéshez képesti külön feladatok ellátása érdekében nevesített elnökségi tagok, munkacsoportok, szakbizottságok fenntartása mellett. A területi felelősség mellett egy magasabb fordulatszámú és nagyobb költségvetési nyomattal működő MVSZ esetében az egyéni felelősségvállalás és hatáskörgyakorlás erősítése is megkerülhetetlen, de ez elsősorban ezen a szinten nem részletezendő ügyrendi kérdés.

Harmadszor folyamatos mérlegelés tárgya kell, hogy legyen mennyiben önálló akaratképző és esetlegesen pazarló a szervezet adminisztrációja (főtitkárság). Sajátos módon elsősorban vélhetőleg a forráshiányból fakadó szűk mozgástér és kiszolgáltatottság okán inkább abban érdemes a hatékonyan és takarékosan működtetett MVSZ apparátust fejleszteni, hogy mindenki érdekében az MVSZ kizárólagos hatásköreit és érdekeit következetesebben képviselje, mind a versenyrendezés, szponzoráció vagy éppen az elvárható magatartási szabályok általánossá tétele során.

2.2 szakmai működés

Az MVSZ szakmai működése során kiemelt jelentőséggel bír, hogy kialakuljon a megfelelő és kölcsönösen előnyös szereposztás a tagegyesületek és vállalkozások, a kormányzati szereplők (érintett Fejlesztési Ügynökségek, Magyar Turizmus Zrt.), a MOB (valamint MEFS - Magyar Egyetemi és Főiskolai Sportszövetség), a vitorláséletben szolgáltatók, gyártóként résztvevők (pld. média, hajós klaszter), egyéb érintett társadalmi szervezetek (pld. cserkészlet) és az MVSZ között. Itt is, mint a legtöbb egyenrangúságot feltételező együttműködés esetén, gyorsítja az egészséges egyensúlyok megtalálását, ha a szereplők, így kiemelten a nevesített, elvonhatatlan hatáskörökkel és feladatokkal rendelkező MVSZ tudja, hogy mit akar, és ehhez képest tud elvárásokat megfogalmazni, felajánlásokat tenni. Jelen fejezetben az egyes szakmai működési területeket vesszük számba, és ehhez képest lényegében adja magát, hogy milyen – akár csak az egyértelműsítés végett – stratégiai megállapodásokat kell kötni, amely formalizált együttműködés minimális adminisztratív terhet jelenthet, végezetül alkalmat kell találni évente ősszel és tavasszal egy vásár (Boatshow), és évente egy szakmai konferencia révén a tanulságok és célok egyeztetésére.

2.2.1 szabadidő sport

Hazai vitorlás élet elmúlt évtizedeinek vitán felül az egyik legpozitívabb fejleménye, hogy soha nem látott széleskörű népszerűségnek örvend a sportág. E körben az MVSZ helyes feladatfelfogása az kell, hogy legyen, hogy a kasztosodása elkerülésével segíti az új vitorlásokat. Azaz igazodási pontként ad minőségbiztosítást és szervezési, hozzáférési segítséget a képzések (MVSZ által dominált bizonyítvány rendszer szoros együttműködésben az államigazgatással), és egyéb szolgáltatások területén (hajó, felszerelés bérlés). A jelenleginél aktívabban részt kell vennie az országos és regionális turisztikai célok és eszközök (ide értve a vitorlások által igénybe vett parti szolgáltatások) fejlesztési terveinek meghatározása során, amelybe most a 2014-2020 tervezési időszak tekintetében jó ütembe lehet belépni.

Elsősorban szponzorációs szempontból nemzetközi szinten a technika adta örvendetes fejlemény, hogy mára létezik vitorlásversenyzésnek – közvetíthető, akár helyben is tömegesen értve élvezhető - látványsport formája. Az MVSZ részére ez mind a versenyszervezések összehangolása, mind a tömegsporti népszerűsítés területén új és eddig – a Kékszalag kivételével – nem kellően betöltött feladata.

2.2.2 versenysport

Az MVSZ, mint országos sportági szakszövetség legegységesebb közjogi jogosítványa és egyben erőforrása magyarországi kizárólagossága a hazai és nemzetközi versenyrendszer felügyelet és részben működtetés területén. Szükséges a versenynaptár átstrukturálása, több lokális, kedvcsináló, a versenyzésbe bekapcsolódást segítő klub-kikötői verseny, kevesebb, de eseményértékben, versenyzői és hajólétszámban valóban országos jelentőségű, médiavonzó, a vitorlázók szabadidejéhez igazodó, reprezentatív verseny kiírása, engedélyezése. Itt fokozni kell az MVSZ összehangoló tevékenységét és a megfelelő fórumokon (akár szabályzatokban is) illeszteni és pontosítani kell az egyén, a klub, az osztályszövetség és az MVSZ feladatát és felelősségét a dátum és érdekütközések feloldása érdekében. Külön is meg kell említeni, hogy kiemelten védendő a magyar bajnoki cím és a bajnokság, mint esemény rangja osztálytól és

helyszíntől függetlenül, akár e tekintetben az MVSZ számára rendkívüli beavatkozást lehetővé tevő jogkörök biztosításával.

Tanulságos a versenynaptárak időbeli összehasonlítása azaz, hogy (a Balatonon) miképpen alakult az elmúlt tíz évben az MVSZ által regisztrált versenyek száma, és ez mennyiben szolgálja a sportág egészének az érdekét:

	Összes verseny	Eltérés %	Balatoni verseny	Eltérés %
2002	157		123	
2007	157	0	119	-3
2012	209	33	167	40

Nagy kérdés egy ilyen program kapcsán, hogy lehet-e és kell-e a 2016-os és a 2020-as olimpiák vonatkozásában vállalásokat tenni, hogy milyen eredmények elvárhatóak. MVSZ szakmai fórumain eltérő elérhető eredmények szerepelnek.

A Festetics Program 2012-es kiadása során, amit indokolt leszögezni, hogy egyrészt a magyar vitorlázás sikerességének – jól hasznosuló – jelentős fokmérője az olimpiai szereplés, másrészt már most számba kell venni a gyengeségeket, ezekre érdemben kell válaszolni a fejlesztési intézkedéseknek. Harmadrészt alaposan értékelni kell Londont, adott esetben más országok tapasztalatait, 2014-ben - már remélhetőleg a jelen program első eredményeinek birtokában - a Festetics Program második kiadásakor és akkor indokolt számokat vállalni.

A teljesség igényével a gyengeségek a következők, ami jelenleg hiányzik:

- a jövőkép a vitorlázói és edzői életúthoz,
- az olimpiai, egyéb versenyzői, szabadidő vitorlázó utánpótlás képzésének szétválasztása, találkozási pontjainak meghatározása,
- a vitorlásiskolákkal való szoros együttműködés, azok szigorú szakmai felügyelete, ISAF sztenderd szerinti minősítése,
- az ún. klubedzők, instruktorok, versenybírók rendszeres, szövetség által szervezett továbbképzése, nemzetközi színvonalú, szövetség által javasolt szakmai kiadványok, segédanyagok.

Ezen hiányosságok ütemesen néhány év alatt felszámolhatóak két egymásra is ható feltétel teljesülése esetén. Az egyik, hogy az elérhető fejlesztési források és kisebb részben az MVSZ szervezeti növekedése által elért újabb támogatások, díjbevételek ezekhez kellő pénzügyi és infrastrukturális háttérrel adnak részben az MVSZ-nek, részben közreműködésével a kluboknak. Másrészt a kellő erőforrások birtokában az MVSZ-nek fel kell vállalnia a proaktív irányító szerepet.

A magyar vitorlázók nemzetközi eredményessége fontos fokmérője az MVSZ –ben folyó munka minőségének, elismertségének. A válogatott keret összeállítása kizárólagos szövetségi feladat, kikerülhetetlen felelősség. A vitorlázás olimpiai sportág, ezért a nemzeti felnőtt és ifjúsági csapatba azon versenyzők kapnak meghívást kik céljuknak a nemzeti színek eredményes olimpiai képviselését választják, s ennek megfelelő minőségében, mennyiségében kiemelkedő, magas nemzetközi színvonalú felkészülést vállalnak. Kiválasztásuk alapja eredményesség, tehetség, hosszú távú munka, a nemzet képviselésére alkalmas magatartás. Felkészítésükben irányító, meghatározó szerepet vállal az MVSZ. Az olimpiai programon kívüli hajóosztályok ISAF, EUROSAF által jegyzett Világ és Európa bajnokságok 1-6. helyezett magyar résztvevői meghatározó hírvivői vitorlás életünknek. Teljesítményük elismeréseként meghívást kapnak az MVSZ Magyar Versenyző Csapatába.

2.2.3 rácsatlakozás az ország fejlesztési céljaira és programjaira

Szinte minden technikai, „drága” sport esetén az első kérdés az állami források elérése kapcsán- figyelemmel a keretek igen szűkös voltára -, hogy megragadható-e az adott sport, vagy a sporthoz kapcsolódó olyan tevékenység, amelynek társadalmi, a nemzet szempontjából beazonosítható hasznossága olyan fokú, hogy arra a közösből érdemes áldozni. A Festetics Program célrendszere szerint az ifjúságnevelés/oktatás, a turizmusfejlesztés és a magyar szolgáltató és gyártó KKV-k támogatása azok a célok, amelyek aggálymentesen és hatékonyan akár két nagyságrenddel tudják bővíteni az MVSZ szakmai fejlesztési forrásait már a 2014-ig tartó tervezési időszakban is, és kivált jó alapot adnak a 2014-2020-ra vonatkozó fejlesztési tervezésben való eredményes közrehatáshoz.

2.2.3.1 részvétel a Bejárható Magyarország programban

Magyarországot földrajzi, (köz)biztonsági és ingatlanhasználati viszonyai különösen képessé teszik arra, hogy meghatározott szabadtéri sportok tekintetében az egyik legnagyobb vonzerő és lehetőség a szabad barangolás, nagy térségek korlátozásmentes, élvezhető, szakaszolható bejárásának lehetősége biztosítva legyen. A „Bejárható Magyarország” programja ebből és abból a felismerésből fakad, hogy 5 járásmód esetében a fent írt lehetőség kiaknázáshoz szükséges fejlesztések azonos szerkezetben, ezért igen hatékonyan valósíthatóak meg. Az öt számba vett járásmód: gyalog, kerékpárral, lóval, vitorlással, túrakenuval.

Miniszterelnök úr a kerékpáros és természetjáró, valamint lovas stratégia rövid határidős kidolgozására egy-egy miniszterelnök megbízottat kért fel, akik a stratégiai anyagukkal 2012 tavaszán kormányra mennek, és amely anyagok hasonló logika mellett tartalmazzák az alábbi forrásfeltárást További közös sajátosságuk, hogy az adott szakmai szövetséggel szoros együttműködésben történt a programozás, és meghatározóan a szövetség által történik majd a végrehajtás. A két „vízenjáró” sport szakmai szövetsége és közössége számára ez jó és elmulaszthatatlan alkalom.

A programelem neve	Leírás	Részvevők	Forrás
Magyarország szabadidős digitális közmű térképe	térben és időben tájékoztatást nyújtó grafikus adatbázis, és az ezt működtető intézményi rendszer minőségbiztosítása. A szabadidős turizmus infrastrukturális adottságainak térképével és a kapcsolódó rendezvények digitális naptárával.	MVSZ, szolgáltatók (kikötő, parti pihenő, hajójavító etc.), Rendszerüzemeltető	Új Széchenyi terv E-közigazgatási Operatív Program (EKOP)
A programelem neve	Leírás	Részvevők	Forrás
Vitorlás- illetve	Az adott sporthoz kapcsolódó	MVSZ	Új Széchenyi terv

<p>hajóépítő klaszter</p>	<p>termékgyártás (felszerelések, sporteszközök, kiegészítők) és szolgáltatások újraélesztése, fejlesztése hálózatos formában, minőségbiztosítással. A kézműveseket, kisiparosokat, vállalkozókat piacra segítő gazdasági együttműködés létrehozása több ütemben:</p> <p>Hálózati együttműködés létrehozása, kooperáció kiépítése, klaszter menedzsment. Közös marketing, arculat. Közös projektek előkészítése</p> <p>Létező klaszter tagjai közti viszony fejlesztése, kooperáció értékteremtő tevékenységekben. Közös projektekhez kapcsolódó építési beruházás, eszközvásárlás, informatikai fejlesztés.</p> <p>Akkreditált innovációs klaszter fejlesztése, beruházási kooperáció támogatása. Gyártási know-how, piacra jutás, minőségirányítás.</p>	<p>klaszter szervező és tagok (gyártók), klubok</p>	<p>Regionális és a Gazdaságfejlesztési Operatív Programjai (ROP, GOP)</p>
<p>Turizmus fejlesztés</p>	<p>turisztikai desztináció menedzsment, komplex turisztikai termékfejlesztés</p> <p>szabadidős szálláshelyek fejlesztése (falusi turizmus, erdei és vízi turizmushoz kapcsolódó infrastruktúra és eszközfejlesztés, kulturális örökség és termékek bemutatása). Egyes sportágak közti átjárhatóság kiépítése (szolgáltatás-kapcsolatok).</p>	<p>MVSZ Magyar Turizmus Zrt. tagok, klubok,</p>	<p>Új Széchenyi Terv és Darányi Terv</p>

A programelem neve	Leírás	Részvevők	Forrás
Szakemberképzés	szakképzéstől a felsőoktatásig, turisztikai szakembertől az edzőképzésig, tananyagfejlesztés alap- és továbbképzés. Kiemelt képző helyszínek fejlesztése.	MVSZ, Magyar Vitorlás Akadémiai rendszer, klubok, együttműködő szakképző és felsőoktatási intézmények	Új Széchenyi terv Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP)
Cserkészzet	Cserkészzet, mint az egyedülálló hagyományokkal, valamint nemzetközi és nemzeti kapcsolatrendszerrel rendelkező mozgalom része a környezettudatos ifjúságnevelés, és ennek egyik eleme kellő hangsúllyal a fejlesztési programjukban a korábban méltán híres vízi cserkészzet fejlesztése: infrastruktúrával, eszközökkel, képzésekkel.	MVSZ Magyar Vitorlás Akadémiai rendszer	Új Széchenyi terv Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP)

2.2.3.2 a Magyar Vitorlás Akadémiai rendszer

Az MVSZ és az egész magyar vitorlázás szerteágazó utánpótlás és folyamatos továbbképzési igényét hivatott kielégíteni a Magyar Vitorlás Akadémiai (a továbbiakban: MVA) rendszer, amely ha erre teljesítménye alapján évek múltán érdemessé válik a nemzetközi vérkeringésbe történő eredményes bekapcsolódás egy újabb fontos lehetősége. Az MVA rendszer három bázis intézménye lehetne az alábbi egymásra épülő szakmai munkamegosztás szerint: Agárd (VVSI) – Zánka – Balatonfüred. De természetesen a rendszernek szükséges értelmeznie, és együtt kell működnie a kiemelkedően jó eredményeket felmutató, az elmúlt évtizedben megerősödő utánpótlás szakmai műhelyekkel. Azokat segítnie is a kritikus megrendelői tömeg elérésével, szélesebb személy merítéssel, valamint a ma megoldatlan sportoló életpálya végigvitelével támogatni hivatott. Az MVA stratégiai partnerséget kell, hogy kössön több magyar felsőoktatási intézménnyel, kiemelten a SOTE-val, de más szakterülettel is különös figyelemmel a szakemberképzéshez kellő sportösztöndíjra is (adott kollega lényegében több, de egymással összefüggő szakismeretet szerez: edző továbbképzés és turizmus).

Az MVA három bázisa állami, önkormányzati tulajdonban van. Mihamarabb meg kell kötni azokat a megállapodásokat, hogy ezen nagy múltú intézményi kereteket az MVSZ szakmailag programozza, és egyértelműen rendezésre kerüljenek a használat és a pénzügyek kérdései, azzal hogy az elvárt erőssorrend érvényesül, azaz a szakma irányítja a gondnokságot és nem fordítva, de a ténylegesen az ún. szakma által előállított, elért keretek és források között, nem csak víziók mentén parttalanul. Ezen megállapodások, amelyek már magukba foglalják a bázisok fejlesztésével kapcsolatos munkamegosztás részleteit is még 2012 első félévében megköthetőek az addigra elkészített megvalósíthatósági tanulmányok, pénzügyi modellezés alapján. Mind a három bázis esetében látni kell, hogy a vitorlázás mellett, más sportági vagy szolgáltatói tevékenység is jelenlétét is biztosítani indokolt éppen a hatékony, holszezon/-

terület kihasználása érdekében (Agárd – korai fejlesztő, ifjúsági táboroztatás; Zánka - lovas sport, ifjúsági táboroztatás; Balatonfüred – szálloda)

2.2.3.2.1 Zánka (toborzó bázis)

Szakmai program:

- magas szakmai és pedagógiai színvonalú, ifjúsági nevelés-képzés, a „vízenjárás” (vitorlázás, szabadvízi evezés, kajakozás, sárkányhajózás, szörfözés, kite-board) biztonságos, sokoldalú, egész életre szóló, szabadidősport jellegű életérzés, vízhez kötődés kialakítása.
- **célcsoport:** 7-18 éves fiatalok, 14-21 napos képzési időszakokkal (kapacitás: szállás 5.000 fő, kikötő: 200 fő)

I. lépcső

- általános alapképzés, biztonságos életérzés a „víz” világában,
- ifjúsági (MVSZ) vízi jártassági vizsga teljesítése,
- a vitorlásversenyezés alapelemeinek megismertetése,
- szoros együttműködés az iskolákkal és a cserkészekkel,
- nemzetközi ifjúsági csoportok fogadása,

II. lépcső

- azon fiataloknak, akik tovább akarják fejleszteni vitorlasközpontú tudásukat: versenyzői képzés, így biztonsággal tudnak bekapcsolódni a hazai versenyéletbe, és a nemzetközi vitorlázásba,
- tőkesúlyos versenyvitorlázás alapelemeinek elsajátítása,
- versenyszabály és vitorlásmeteorológiai ismeretek középszintű elsajátítása,
- MVSZ vitorlásakadémia „Festetics” vizsga teljesítése,

III. lépcső

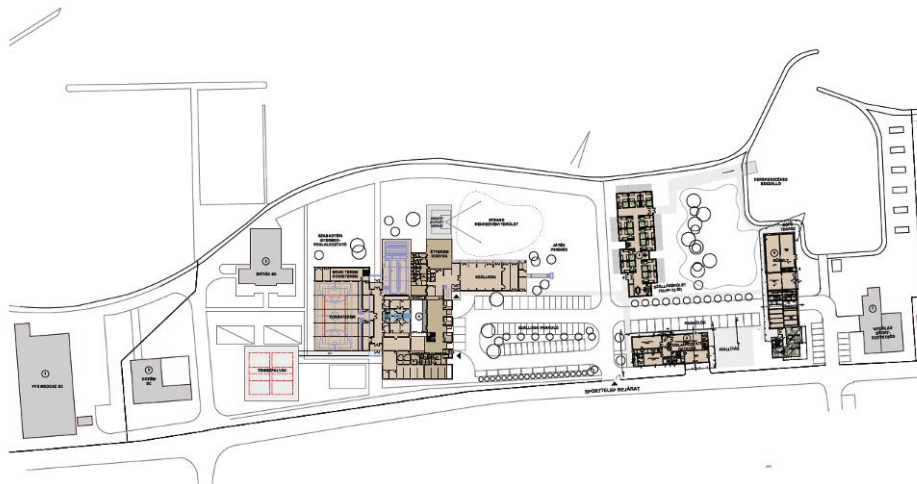
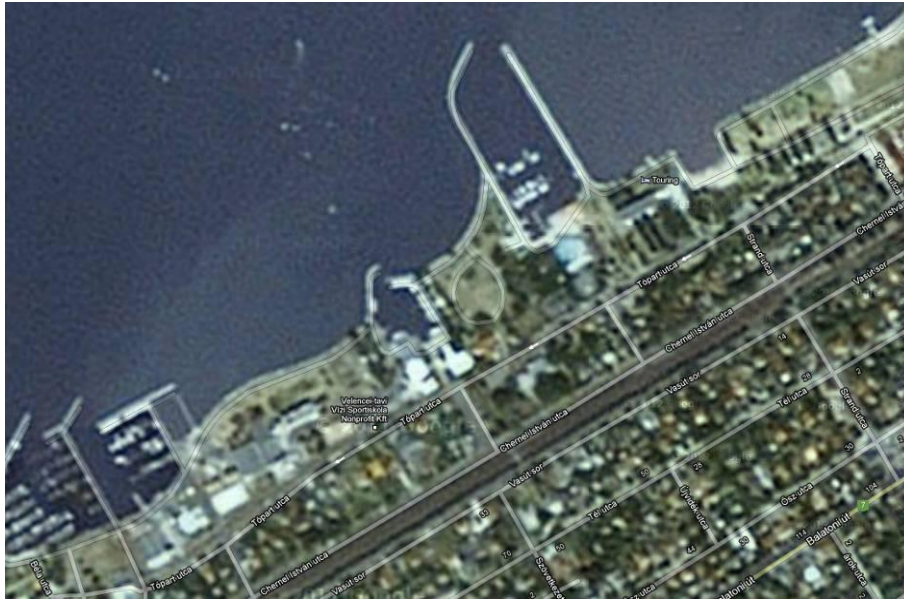
- klubkötődés kialakulása, rendszeres szabadidő vitorlázásba és versenyéletbe való bekapcsolódás,
- tőkesúlyos vízi jártassági vizsga teljesítése,
- „Festetics” balatoni túraprogram teljesítése,
- továbbképzési program,
- tengeri vitorlázás alapelemeinek elsajátítása

+ Festetics kupa nemzetközi ifjúsági verseny évenkénti lebonyolítása.

Felnőttképzés

MVSZ módszertani vitorlásiskolája, melyben a szövetség által ajánlott vitorlás iskolák, ISAF sztenderd minősítésnek megfelelő oktatóprogramok kidolgozása és folyamatos fejlesztése történik: alapképzés tőkesúlyos vitorlás hajókra, légénységképzés, kormányos képzés, tőkesúlyos vízi jártassági vizsga teljesítése, csapatépítő tréningek vitorlás módszerrel, kihívással, gazdasági és társadalmi szervezetek vitorlás versenyének „charter” hajós lebonyolítása,

2.2.3.2.2 Agárd – VVSI (a sportiskolai bázis)

Szakmai program:

- **célcsoport:** 7-18 éves korosztály (beiskolázás: Budapest, Székesfehérvár és tókönyéke) – kapacitás: 250 állandó és 600 eseti versenyző, nemzetközi színvonalú ifjúsági vitorlázó képzés. Ez a képzés a sportoló 18 éves korára, sokoldalú szakmai és pedagógia módszerével megteremti a széles alapokat ahhoz a felelős döntéshez, hogy a versenyző jó eséllyel, eredményes lehessen az olimpiai játékokon, vagy magas színvonalú pályafutást indítson el a verseny vitorlázás egyéb területén,
- „élményvitorlázás” folyamatos, évi 12 hónapos felkészülési munkával, sokoldalú képzés, vitorlásversenyzői prioritással, vízi képzés (vitorlázás tavon, tengeren, kajakozás, szörfözés, paddle-board, sárkányhajó), mindenki kap egyaránt legénységi és kormányosi képzést, modern egyszemélyes uszonyos hajó,

többszemélyes trapézos uszonyos hajó spinnakerrel, skiff aszimmetrikus spinakkerrel, katamarán asszimmetrikus spinnakkerrel, surfképzés szerepel az összes résztvevő számára ajánlott felkészülési programban, amely alapfeltétele a 17 éves korban befejezendő alapok lerakásának és az utolsó éves olimpiai hajóosztály-specifikus képzésnek

- fizikai felkészítés (prioritás: koordináció, egyensúlyérzék, állóképesség), napra lebontott éves folyamatos edzésprogrammal, 17 éves kortól hajóosztály specifikus képzés

Elméleti program:

- folyamatos éves tantervvel, mely a vitorlázást, mint technikai sportágat, a természet erőit használva, fizikai törvényszerűségeivel érthetővé teszi, tudatos művelésével biztos alapot nyújt az összefüggések megértésére, gyors és eredményes megoldások alkalmazására készíti fel a versenyzőt
- versenyszabályok és értelmezésének magas szintű ismerete, magyar –angol nyelvű tárgyalási felkészültség megszerzése, „protest it’s part of the game” mentalitás elfogadtatása, nemzetközi standardnak megfelelő pszichológiai felkészítő munka, eredményes munkamódszer elsajátítása,
- kiegészítő képzés: versenyrendezés menedzsment, vitorlásoktatói vizsga, megszerzése, szerviz-szolgáltatóképzés vitorlázáshoz kapcsolódóan,
- nemzetközi és hazai elsősorban ifjúsági versenyrendezés,
- hajójavítás, vitorlajavítás, a hajós klaszter egyik alapintézménye,
- mozgássérült vitorlázás közép-európai központja,
- MVSZ edző- és továbbképző kurzusainak állandó színhelye,
- az északi part bevonása, kikötő kiépítése,
- stratégiai együttműködés az ott évtizedek óta működő klubokkal.

2.2.3.2.3 Balatonfüred (Nemzetközi Olimpiai Vitorlás Központ)

Az Olimpiai Központ szakmai koncepciója mind az ún. szövetségi, mind a volt OMFB és mind a BME által kezelt területtel, mint szakmai egységgel számol.

Szakmai program:

- világ és kontinentális bajnokságok uszonyos (max. 300 résztvevő hajó), tőkesúlyos hajók (max. 120 hajó), és többtestű hajók (max. 150) rendezése, hagyományos, balatoni, országos jelentőségű események (Kékszalag, Fél-szigetkerülő etc.) színhelye, központja, összevont országos nemzeti bajnokságok lebonyolítója, hazai rendezésben új formátumú, közönség- és média központú vitorlás események bemutatása, rendezése.
- Magyar High Performance (Kiválósági) Vitorlás Akadémia:
azon 17-22 éves korú versenyzők nemzetközi színvonalú, folyamatos önköltséges képzése, akik még nem kaptak meghívást a válogatott keretbe, de továbbfejlődésük a klubkeretekben nem biztosítható, speciális, költségtérítéssel felkészítő programok azon hajóknak, versenyzőknek, akik versenyteljesítményüket kívánják javítani, s ehhez edzőt, szakmai eseti segítséget kívánnak alkalmazni.
- A Nemzeti Válogatott keret hazai „műhelymunka bázisa”:
válogatott keret folyamatos, egész éves komplex, vízi, fizikai, technikai, elméleti, mentális felkészülésének, műhelymunkájának bázisa, indulási, érkezési, irányítási pontja.
- Az MVSZ nemzetközi (ISAF) minősítésű (race official) képzési központja:
a magas színvonalú hazai és nemzetközi versenyrendezés, amely közönség és média központúvá kell, hogy fejlődjön, megkívánja a klub és MVSZ versenyrendezői, zsűri,

felmérő és parti eseményszervező önkéntesek, fizetett alkalmazottak folyamatos képzését, munkájuk koordinálását, ISAF előírásainak, hazai sajátosságoknak megfelelő, napra készen tartását.

- Az MVSZ kiemelt partnereinek, szponzorainak vitorlás karakterű programjainak, eseményeinek színhelye

ez a sokoldalú tevékenység exkluzív környezetben, de nyitott filozófiával, elkötelezett munkával, jogos nemzeti büszkeséggel válhat az MVSZ Kompetencia Központjává.

2.3 a vitorlázó ember

2.3.1 stílus és életforma

Vélhetőleg a bevezetőben említett öt elem (például a természet erejének tényleges megtapasztalása, vagy a csapattársra utaltság és a kapitányi elsőség felismerése) együttállásából is fakad, hogy a vitorlázás is azon sportágak közé tartozik ahol a sportművelése kifejezetten emberformáló, és ennek nyomán évszázadok alatt kialakult egy mértékadó, a helyes magatartásra vonatkozó elvárásrendszer. Ez a viselkedési forma számos történet és szokás által is adja a hagyományt, aminek megőrzése és szerves fejlődésének segítése az MVSZ-nek szintén feladata. Különösen nagy kihívás ez akkor, amikor a személyi kör soha nem látott, bár üdvözölt módon frissül, és Magyarország több mint 40 év megszállás után sok helyen máig stílus-problémákkal küzd. De feladhatatlan törekvés kell, hogy legyen: a vitorlás identitást és közösségi összetartó erőt adó szabályrendszert ne hagyjuk veszni, ezért ezen a területen mind az MVA működése, mind a rendezvények – kivált a versenyek során – egyértelmű irány- és korlát-tűzésre van szükség, ami nem lehet indokolatlanul bántó vagy éppen avított, korszerűtlen.

Az MVSZ-nek szükséges folyamatosan befolyásolnia – ha másért nem a támogatói hozzáállás okán -, hogy milyen társadalmi közvélekedés alakul ki a hajós társadalomról. Ennek keretében indokolt olyan látható, országos vagy helyi programok szervezése, támogatása, amelyek a vitorlás életforma szerethető és hasznos oldalait jelenítik meg, így különösen a környezet védelme és rendbetétele, az innováció támogatása, a nemes versengés miben léte.

Sportágunk adottsága, hogy rendkívül szoros kapcsolatban él a természettel. Rajtunk múlik, képesek leszünk-e technikai sporttal is példamutatóan környezetkímélő életvitelt közvetíteni. Ehhez kapcsolódnak a dinamikusán változó világunk fenntartható környezetet központba állító szabályrendszerek (lásd ISAF előírások). Ez az irány meghatározó kell, hogy legyen az MVSZ arculatában és mindennapi tevékenységét is szükséges, hogy jellemezze. Ezen úton haladva méltón válik megkerülhetlenné azon döntések előkészítésében melyek meghatározzák, befolyásolják a hazai vitorlázás lételemét jelentő fizikai és jogszabályi környezetét.

Megfontolandó, hogy az MVSZ jelenlegi hagyományőrzési gyakorlatát (örökös tagság, kiemelt figyelem a klasszikus hajókra) továbbfejlesztve mennyiben vállalja fel, hogy a magyar tengerész hagyományok egyik örökítője legyen. Ennek kapcsán látni kell, hogy részben a múlt feltárásában és az emlékéllítésben igen értékes és arányos, hiteles munka folyik elsősorban a Honvédelmi Minisztérium támogatásával. Fontos érzékeltetni, hogy egy ilyen előkép-adás, adott esetben hőskultusz, elsősorban a fiatal korosztályok megszólítása, nevelése és ösztönzése során milyen erőforrást jelent. De a célszerűséget megelőzően: a nemzet, és az MVSZ egyszerűen tartozik azzal, hogy a történelmi emlékezet ezen részét maga is őrzi.

2.3.2 az üzenetek közvetítése

Az MVSZ, mint a vitorlázásról szóló legtöbb üzenet kibocsátója, és a vitorlázással kapcsolatos felületek fő elosztója, köteles folyamatosan értékelni, hogy a közvetítő közeg, a média szerkezete és formája a leghatékonyabb legyen a kitűzött cél elérése érdekében.

A Festetics Program egyfajta kiegészítéseként, kellő külső és belső konzultációk alapján külön szakmai cselekvési tervet indokolt kialakítani arra, hogy melyik médiában miképpen jelenjen meg a vitorlázás, hol van hiány, és hol tapasztalható, hogy a sok párhuzamosan futó jó szándék éppen, hogy elaprózza az forrásokat, azaz koncentrációra van szükség. A külső tagság ebben érdemi minőség változást tud elérni, csakúgy ha a nemzetközi vitorlázás híreit elsősorban az MVSZ tudja majd közvetíteni, a fentebb írtak szerint értő és nyelvet beszélő (ösztöndíjas) kollegák által.

3 Zárás

A Festetics Programot annak 2012. februári közreadásával első változatában vitára bocsájtjuk. Hangsúlyozandó: a program lényege, hogy rugalmasan tudjon alakulni, időről időre megújulni, de éppen ezért alap irányát és szilárdságát (valamint értelmét, azaz, hogy van éle) nem veszítheti el. Ezért kérünk mindenkit, hogy elkötelezetten és bátran szóljon hozzá, legyen részese egy érdekes, ígéretes és időszerű vállalkozásnak, a magyar vitorlázás dinamikus fejlesztésének.

Fontos látni, hogy a Festetics Program végrehajtása nem egyszeri vagy néhány ünnepi aktus, hanem folyamatos munka és egy értelmezési felület szakmai vitákban, közgyűlésen, költségvetési vita során, ezért egyes elemeinek megvalósításához, ha egyébként is adottak feltételek, felhatalmazások minden további nélkül hozzá lehet látni!

Jó szelet!

Budapest, 2012. február 27.